

శ్రీ

చ మ త్కా ర ని దా న ము

అను

[ప్ర బంధ ము]

శ్రీమ న్నందవర పురాస్వయ క్షీరపారావా రాత్రేయ
గుంటుపల్లి గోపాలకృష్ణనామధేయ ప్రణీతము.

ప్రబంధ కల్పవల్లరీ ముద్రిత

ప్రథమ ప్రంథము

వాణీ ముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

దీని వెల]

1910

[రూ 0—2—0.

శ్రీ

—* చ మ త్కార ని దా న ము . *

ఈ గ్రంథము గుంటూరుపల్లి గోపాలకృష్ణకవి విరచితమగు నేకాశ్వాసముగలయది. ఇందు నర్సారావుపేట డివిజన్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి సముఖమున దివాకరుని తిరుపతి కవీంద్ర కృతశతావధానకార్యంబు వర్ణింపబడినది. ఆసమయమందచ్చటికి విచ్చేరినది తిరుపతి కవికులసార్యభాములొక్కరయినను తిరుపతి వెంకటకవులిరువురలుగూడఁబడినట్లు వ్రాయబడినది. ఇందగ్ధానుస్వారాది లిపిదోషములుకొన్ని గలిగియున్నను వాని మన్నింపఁ బ్రార్థించుచున్నవాడను. వాది ప్రథమ ప్రయత్నమగుటచే నిట్లువిన్నవించుచున్నవాడ. ఏతత్కవికృతమగు బుధజనహృదయాహ్లాదయమను సంవరణ చరిత్ర మా పత్రికయందు ముద్రితమగుచున్నది. ఈ కవిజీవితాదికములగూర్చి యీ గ్రంథముందు ముందు వ్రాయబడును గాన యిందువిస్తరించలేదు. తప్పులు క్షమించవలెను.

ఇట్లు విన్నవించు విధేయుడు,

సత్రి కాధిపతి :— గుంటూరుపల్లి సోమయ్య,

చెన్నుపల్లె అగ్రహారం - గుంటూరు జిల్లా
నర్సారావుపేట తాలూకా కొమ్మలపాడు పోస్ట్

—* శుద్ధ పత్రిక . *—

పుట.	ప.సం.	తెప్ప.	ఒప్పు
2	18	సిహ	సింహ
2	25	విక్రయాశ్వు	విక్రయాశ్వు
2	28	ధనక్రహణ	ధనక్రహణ
4	20	విద్యుత	విద్యుత
4	21	మూడి	మూడి
5	9	దనాధి	ధనాధి
5	30	సారశామ	సారశామ
6	10	తిరుపతి	తిరుపతి
6	16	తిరు	తిరు
6	17	తిరు	తిరు
6	28	హత్సర	హత్సర
7	4	నేతుఁమో	నేతుఁమో
7	6	త్పత్తిం	త్పత్తిం
8	4	శైల	శైల
10	28	ప్రాగ్భ్యందు	ప్రాగ్భ్యందు
11	13	సిభి	సభి
12	23	దందార్చి	దరందార్చి
13	11	చార్యులైన	చార్యులైన
13	23	హోద	హోద
14	14	పట్టు	పట్టు

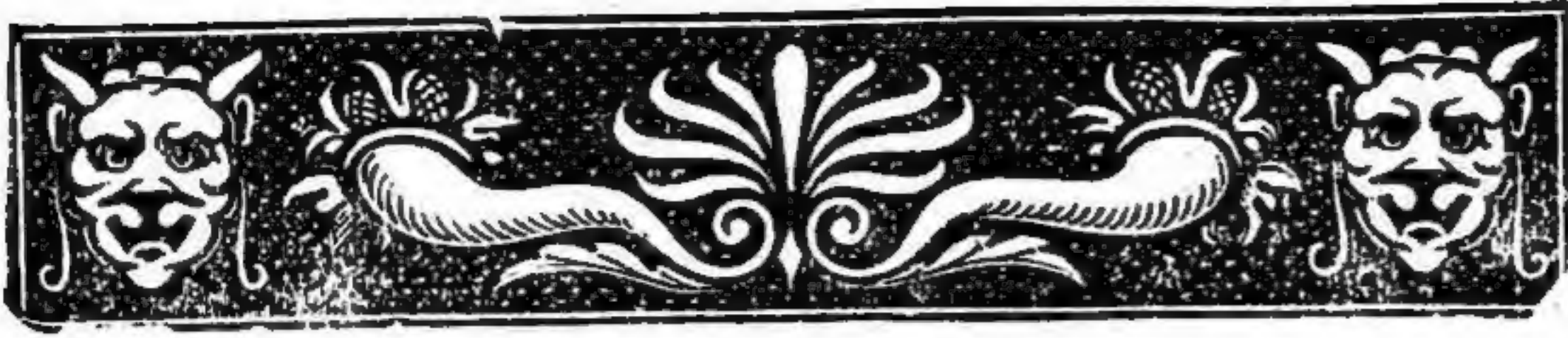
శ్రీ చమత్కారనిదాన శుద్ధపత్రకానుబంధము.

పంక్తి	పుట	తప్పు	ఒప్పు
౧	౫	భావ	భాస
౧	౧౧	కృష్ణం	కృష్ణం
౨	౨౫	వృద్ధి	వృత్తి
౩	౨	నలద	నంద
౩	౭	అలందరు	అలబందరు
౩	౨౬	ఘంటిగా	ఘంటికా
౩	౩౧	మ॥ వివిధశ్రావణవిధి నిర్దిష్టమి మహావీర్యక్రియారీతి భా॥ క్ష వరాముం దెగనాడి ధాన్యధన సంఘన్నాతిక యత్నేకుగే । రి వృషప్రాతహలప్రధాన కృషిసీరిదురి యవ్వీల భూ । దివజత్ త్రియ వైశ్య కూద్రజనులర్చింబోల్తురఙ్గంబుగణ్.	
౪	౨౧	కార్యకరణ	కాల్యకరణ
౫	౩౦	సారభామ	సార్వభామ
౭	౬	తృప్తి	తృప్తి
౭	౨౧	కాత్త	కాత్త
౯	౧౨	ట్జయ	డ్జయ
౯	౧౪	ట్జయ	డ్జయ
౯	౨౧	సర్వాండోద్భవ	నానాండోద్భవ
౧౦	౨౫	సరసుల	సరసుని
౧౨	౪	ధుక్షీర	దుక్షీర
౧౧	౮	జాపు	జోపు

ఈగ్రంథ మిదివరలో నొకశుద్ధపత్రముఁజేర్చి బైందుచేయించి ప్రస్సాఫీసునుండి
తెప్పించితిని. శుద్ధపత్రము బెజవాడలో నేనున్నపుడే కార్యాంతరాండోలితంబగు డెండం

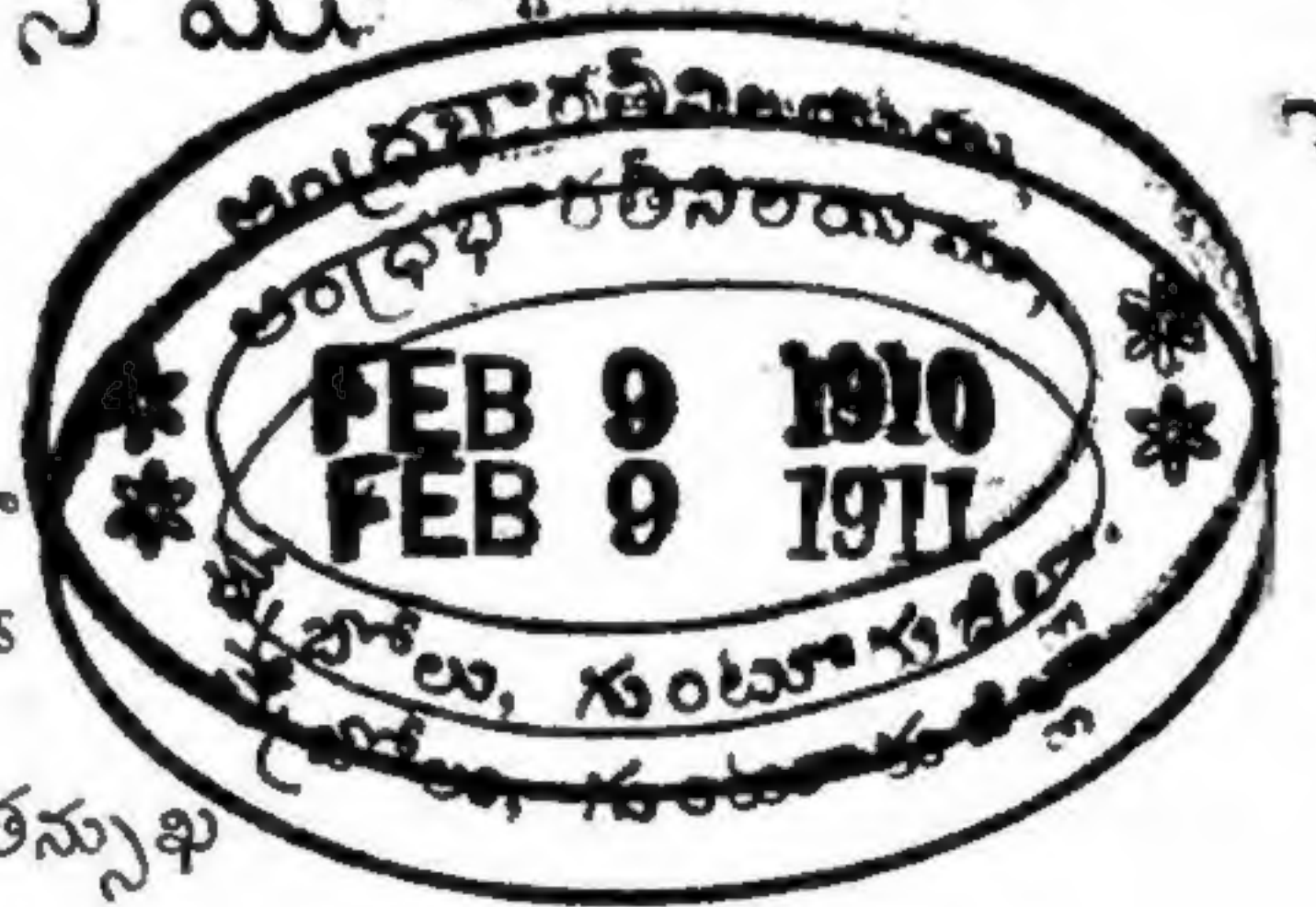
బుతో తీవ్రముగ వ్రాసియిచ్చినందుచే మఱికొన్ని తప్పులు నిలువరమైయున్నయవి. ఇంతలో తయారై నావద్దనున్న యీ గ్రంథమునొకదానిని గ్రంథకర్త గారుచూచి మిగిలియున్న తప్పులను, పురవర్ణనయందొకపద్యమును సవరణచేసి నాచేతికిచ్చినందున తిరుగముద్రింపించి మత్స్యతిక్రాగ్రాహకులకుగూడ నందజేసితిని. ఇతివూర్వము తయారయిన గ్రంథములలో శివరామశతకము, సీతాపరిణయము యీరెండుగ్రంథముల శుద్ధపత్రములు చందాదారుల కందినవిగాని రాయనమంత్రిభాస్కరచరిత్ర, చమత్కారనిదానము అను రెండుగ్రంథముల శుద్ధపత్రములు చందాదారులకందలేదు. ఇది ప్రస్తుతవారిలోపముగాని మానుస్క్రిప్టుయేమియులేదు. ఇంతకు యేదోయొకవిధముగ గ్రంథములు ప్రచురములగుటయే మాయుద్దేశ్యముగాన యెన్నిలోపములున్నను మన్నింప పండితుల బదింబదిగ వేడుకొనుచున్నాడను.

ఇట్లు విన్నవించు విధేయుడు,
పత్రికాధిపతి, గుంటుపల్లి సోమయ్య,
చెన్నపల్లె అగ్రహారం.

శ్రీ రామచంద్రగురవేనమః.

చ మ త్క ర ని దా న ము

ఉ. శ్రీజనకాత్మజాస్తనపరిష్కృత కుంకుమలేపనక్రియా
భ్రాజితనైజవక్షుమున భానురుచిప్రహేతేంద్రనీల గో
త్రాజిరరేఖబోల్చు రఘురాముడు నిత్యమొసంగుతన్సుఖ
శ్రీజయముల్ జయంతికులశేఖర రామమనీషిమాళికిఁ.

సీ. ఏభామభామహత్వాభావజనక గర్భక్షీరజలధి చంద్రకళయయ్యె
ఏసీతసీతామహీమధ్యభాగ నిష్కాంతపేటీమణి ప్రాయయయ్యె
ఏరామరామవామోరుమధ్యస్థలీ సూనతల్పాంత శ్మయానయయ్యె
ఏవామవామదేవావేదితపురాణ చాపకృత్కళ్యాణ రూపయయ్యె
అట్టిభూకన్య నిజశేవకాభిమాన్య । రమ్యసౌజన్య శ్రీనర్సరావుపేట
హర్మ్యసంస్థాన ధన్య జయంతిరామ । విభున కఖిలజయైశ్వర్యవృద్ధిజేయు. ౨

మ. హరకృష్ణాంబుజగర్భరూపములచే నార్యారమావాక్సమా
చరితోద్భూత్యవనాహృతిక్రియల నిచ్చల్సేయుచుండద్గుణ
స్ఫురణల్ జూపుచు మూలకందమగు నాజ్యోతిఃకళాతత్వమా
దరతంబోల్చు జయంతిరామవిభు నిత్యానందహృత్పీఠికఁ. ౩

క. అనిమంగళరూపాకా । సనముంగీల్కొల్పి మృదురస ద్రాక్షాపా
కనిరూఢిక్పతి మహేశ్వర । ఘనకృపవిరచింపముదము గంటిమనీషఁ. ౪

సీ. చతురతాద్భుతి మరకతలింగశతకంద పద్యకల్పనదొల్లి బరగినాడ
తరువాతశ్రీగిరీ శ్వరమల్లికార్జున సీతపద్యశతంబు జెప్పినాడ
నవతలబుధహృద యాష్టోదమన సంవరణరాట్చరిత్ర మేర్పరచినాడ
గద్యపద్యశ్లోక గానరీతులఁబెక్కు గుప్పించిచాటువుల్ గూర్చినాడ

నిపుడునుడివెద నీచమత్కృతినిదాన । మాదివేదాధ్య గుంటుపల్యన్వయాభి
శిష్టనందవరీక వసిష్ఠగోత్ర । భవుడ గోపాలకృష్ణాఖ్య కవివరుండ. ౫

క. ఏనిపు డేకాశ్వాసా । నూనసరసరసికతా మనోహరసీతా

జాని దయచమత్కారని । దానాఖ్యగ్రంథరచన ధరియించితమిన్. ౬

గీ. కూర్తు నరకృతియిదియని కొందరందు । రేమొ కలుషనిరాసనరీతిపూత

చరితుడౌ రామమూర్తియక్షురవిలాస । వినుతికేమి కొరంతలేదనుచు నెంచి. ౭

క. ఆత్మకేశనివారణ । మూర్తకృపాపూర్తి కఖిలబుధహృద్భవన

స్థూర్తికిని రామమూర్తికి । కీర్తితసత్కీర్తి కొప్పగించితిఁదీనిన్. ౮

సీ. శాంభవానుగ్రహ ధంభాఖిలైశ్వర్య శుంభద్ధనాధ్య కరంభకంబు

బంధితనిమ్న గాపఃప్రభూతప్రీహి సంధానమంజరీ బంధురంబు

కృతరక్షణాంగ్లేయ నృపనీతివినీతి పూతచాతుర్వర్య వీతభయము

చిత్రతంత్రీవృత్త పాత్రధూమగయాన యాత్రాచలజ్జన స్తోత్రపదము

కలితమద్రాసు బొంబయి కలకతాయ । లాహబాదాహ్వయశ్రీ మిశత్రుధాన

రాజధానీచతుష్టయ భ్రాజితంబు । ఇండియాదేశ మిందిరా మండనంబు. ౯

క. ఆయిండియాభిధాఖిల । భూయిష్టప్రాజ్యరాజ్య మునకధిపతీయై

శ్రీయు క్తచక్రవర్తిప । దాయతవిక్టోరియా మహారాణిదగున్. ౧౦

ఉ. హూణస్పృహర్పితోప హృతియు క్తమశీగణ తోరణామర

స్త్రిణవిహారమాణ వసుసౌధతటాంచిత సింహపీఠిక

శ్యాణదచక్రవర్తి పదలక్షిత భూమిచరద్రమాంబు భృ

ద్వేణిసముద్రపాణి జగలిందగు మంజులవాణిరాణినాన్. ౧౧

క. ఊరాణిగారియధికా । రారూఢిన్మించుదేశ మందలిజిల్లా

వారములోకృష్ణాహ్వయ । చారుజనపదంబు వెలయు చంచద్గరిమన్. ౧౨

సీ. బద్ధకృష్ణాపగా భవయవశ్రీకంబు సానామహీజాద్రి మానితంబు

తృణకాష్టజల సమృద్ధిప్రదగ్రామంబు చారుతరా రామ పూరితంబు

క్రయవిక్రయాధ్య వర్తకవృద్ధిబహులంబు లలితసంపత్కృషీ వలకులంబు

సదసద్విచార ప్రశస్తసభ్యచయంబు న్యాయాధికార్య వనాయతంబు

మధ్యమధ్యప్రకల్పిత సాధ్యకతిన । భటజనాస్థానపతి శౌర్యభాసురంబు

ఆయతైకాదశ ధనగ్రహణసభాస । నాధభృతముకృష్ణార్విమండలము వెలయు. ౧౩

క. అందు ప్రధానపురంబై । బృందావనపట్టణంబు పేర్కొనబడునం
క్రందనవాసస్వర్గా । నందదహూణాధిక్యతి జనప్రాంచితమై.

౧౪

ఉ. చందనకుందజాజి ఘనసారవనీ సురభిప్రభంజన
స్పందనశుభ్రకేతు పటసాధహిరణ్మయ భూమికాచర
త్తుందిలవిభ్రమాంగక వధూజనకేళి కళాభినంద్యమై
బందరుపట్టణంబలరు పాలితహూణ నృపాలమూలమై.

౧౫

క. అలందరుజల్గలో । జలకుహ సదనాశిరోవతంసంబై యు
జ్వలహస్తాశ్రిష్టమహా । బిలతలమగు నర్సరావుపేటదనర్చుక.

౧౬

సీ. భూరీప్రకాశుడ్య భూయిష్టగేహంబు విమలాంబుకూప వాపీనరంబు
కోకిలాత్తకిసాల మాకందవనచయం బహరహాపూణ రధ్యాజనంబు
జలధరాయన విఘ్నాణసభాభవనంబు శోధితోపలబాధ వీధికంబు
అమితవస్తుప్రస్తు తాస్తోకవిపణికంబురునైష్ఠికాచలా మరవరంబు
దేశికముఖోపదేశి తాదృత్యధీత । వేదవాక్పాతనా తనుమోదశిష్య
సంతతావనశీల జయంతిరామ । విభుభృతంబు నర్సరావుపేటపురము.

౧౭

క. అనరసరావుపేటా । జ్యోతగరం బాత్మపాల నాధిష్టానా
స్థానంబై దనరార మ । హానీతిప్రభుత్వసమ్మ తానందముతోక.

౧౮

ఉ. సంతతనీతిమాగఁ సువిచారవిచక్షణదక్ష సూక్ష్మధీ
మంతుడు తత్వబోధ మహిమాపటుశాంతుడు కంతుతామసీ
కాంతజయంతమోహతను కాంతుడుబోల్చు జయంతివంశ సం
క్రాంతివిలాసవంతుడగు రామయమంత్రివతంసు డెంతయుక.

౧౯

సీ. కళ్యాణమృత్ఫల కప్రకీణోదీర్ణ లాలితచంద్ర శాలాతలంబు
భటకరాకషణ ప్రాచుర్యశైత్యకా శేయవీజన మరుచ్ఛీయతలంబు
శంకారహితనిరా తంకవాదకధాభి జల్పార్యనివసితా సనచయంబు
రాంకతోదారపర్యంక హేమవికారరాజ సింహాసనస్రభాజితంబు
నైగనిగ్యసుధా లేపనప్రభావ । దాతకృతరోదనీ దిశాంతరతలంబు
కాలయంత్రాంగ ఘంటిగాఘనముతజ్జ । యంతిరామ బుధాస్థాన హృత్కవ్యమలరు.

ఉ. దీప్రచతుశ్చఖాగ్ర సమధిష్ఠితో వీరభటాగ్రగణ్య హ
స్తప్రకటాంగుళీన ఖరదారితనందన కల్పసూన దా
మప్రియధారణాగత సమంచితయోషి దుపేతతత్పురీ
వప్రమురాజహంస బహుతారగ మాగమమై రహిందగ్గుక.

౨౦

ఉ. నిర్మలసోదకాంబుద వినిగత వైద్యుతజాతమంచు స
దృఢమయప్రతీకవర భాస్వరకృత్రిమ పుత్రులంచు శ్రీ
శర్మదకర్మభూరి ఫలసారపదాస్సరలంచు నీపురి
న్నర్మవచోవిహార కరనారుల నాణెములెన్న గానగున్.

౨౨

సీ. ధాటీసమాటీక నాటోపఖురపుటీ పాటవంబులబోల్చు ఘోటకములు
నిరతనిస్రుతదాన ఝరపరిపుతకరా దరతలమిరుపూర్వ ర్విరదనములు
పృథుపటీమాతుత పృథుకాధుతాశ్రవి శ్లథకేతువిధులూను రథచయములు
చటులనిటాఁడ్చ కృటుతావిపాటసం ఘటనారటోద్భటోత్కటులుభటులు
హావభావవిలాస హేలావిలోల । ధీవిశేషవిశాల గానావలీల
భావభవలీల మూలవేశ్యావరాల । యావృతము తత్పురంబెన్న నానెపుడమి. ౨౩

ఉ. కోరటుసాత్యువాదములకుం జనుదెంచెడువారురూపికా
వారపరిగ్రహప్రభు నివాసముడాసెడువారు దస్యశీ
క్షారచనాధ్య శాసనవశంవదులై దగువారుపత్ర ని
ర్ధారణశాలకేగడు నరప్రకరంబులు భాసురౌషధో
దారచికిత్సకాంతికము దారెడువారునుగూడి నిచ్చిత
త్పూరుపకంతమధ్య తలముల్ జనపూర్ణములై వెలుంగెడున్.

౨౪

క. ఆనగరంబాత్తాధి । ప్తానంబై వగజయంతి సద్వంశజ ధ
ర్తానూనపాలనాను । ప్తాన శ్రీరామవిభుఁ డజస్రంబేలున్.

౨౫

మ. ఒకనాడాదృత మోదమేదుర సముద్యోగాత్తుడై వేడ్క డి
ప్టికలెక్కొరగారు రామవిభు డావిరూభిత సదృశవనై
ప్టిక తన్మజ్జనమాడి కార్యకరణ శ్రీదీర్చి శృంగారవే
షకళాచాతురిగోష్ఠి సేయుటకునై స్వాంతంబు ప్రేరేపగన్.

౨౬

సీ. శామంతికానూన దామవేష్టనశిఖా బంధనంబలిపజ్జి బారదోల
కన్తూరిచందనా గతుసాంకవాలేప పరిమళంబాశాంత సరణిగ్రాల
కళ్యాణమయచిత్ర కాశేయకోత్తరీ యాగ్రమంసాంతరం బందువ్రేల
కటితటీవలయ సంఘటితదివ్యక్షేమ వసనపాండుచ్చపుల్ పసలుదేల
శ్వేతకలధాత రసమయోష్ణీషమలర । కంతుసోమజయంత వసంతమోహ
కాంతరూపంబుదనర జయంతిరామ । మూర్తిపంతులు శృంగారపూర్ణియలర.

మ. తతగారుత్మతబద్ధహేమ రసలిప్తస్తంభ సంభారసం
యతకాశేయవితాన చిత్రపటదీర్ఘదర్శ భాక్కుడ్యసా

ధతలాంతస్థితసింహపీత కలితాస్థానాద్యత శ్రీసమ
న్వితుడై రామవిభుండు మోదమునఁ దా నింజోలగంబుండగఁజే॥

29

సీ. గణితలేఖనకళా చణపాణి భృత్రాష్ట్రజ్ఞ కరపత్రికాక్షుగస్ఫురణరీతి
శ్రుతిశాబ్దతర్క సంస్కృతవాదనప్రౌఢి చతురపండిత వచఃప్రతలివిహృతి
కవివందిమాగధ గాయక వైణికస్తుతిపద్యపతన సమ్మతవిభూతి
అపరాధిదండనా యత్తఖడ్గకోగ్ర భటవాదిచటుల వాక్పటల ఫణిలి
పోష్యశేవకకరతలాకృష్యమాణ । రజ్జుకాశేయవీజన ప్రాజ్యవాత
వారవనితామణీన్పత్త చారుగీత । జాతసుఖిగోష్ఠిరామధీనేతయుండ.

30

శా. స్వాజ్ఞాబద్ధధనాథికారి కృతనై జవ్యావహరక్రియా
విజ్ఞప్తిస్ఫుటపత్రలేఖనము హృద్విధవిమర్శించి దుః
ప్రాజ్ఞానాంధతమిస్రభాస్కరుడనంద తత్పరిష్కార స
ర్వజ్ఞ శ్రీచంద్రరామమూర్తి సభగౌర్వైవ్యయుండు కాలంబునకే.

30

క. మేచకకంచుకమునునుతి । నూచకవాక్యములు హస్తశోభితవేత్ర
ప్రాచుర్యముదగభటుడొక । డాచతురుంజేరి వినతుడై జయయనుచుకే.

31

క. ఈరీతిన్నుతిసేయం । బ్రారంభించెన్మహేశ్వరశిరస్థలకో
టీరలుతద్గంగోర్మిక్ప । తారూఢఘుమంఘుమత్సమాటోపమునకే.

32

సీ. చతురధారాతిరస్కృతశచీజానిమానితతురంగ రయంబు నీహయంబు
సతతప్రజావనాద్భుతసమాఖ్యాసమన్విత విరాజదయంబు నీనయంబు
అతిదానధనపరిస్రుతియాచకాభివణిత సువర్ణమయంబు నీశయంబు
పతగవాహార్చనాయతసమాగత జితాన్యత మతార్యచయంబు నీవ్యయంబు
దుష్టశీక్షణముద్రాపటిష్టకాస । నాభిహితధీమదభయంబు నీభయంబు
సంతతాశ్రిత నీమజయంతిరామ । భూమిసురసార్వభౌమ సంపూర్ణకామ.

33

క. సరసతరరసికతాగుణ । పరిణాహధురీణ చతురవాక్పారీణా
ధరణీసురమణికరుణా । భరణా శ్రీరామమూర్తి పదభావచణా.

34

సీ. వీరభద్రోదార చారణాహతిఘోరదారుణ త్యక్తకంబారియేమొ
భీమనేత్రోద్దామ దామనార్చిర్భూమ హోమంబుపాల్గొని కామడేమొ
దంతురజడతా నితాంతకాంత స్వరూపాంతరంబొందు వసంతుడేమొ
నిరశనపదనివాసరుచిచ్యుతాయతనాకేశసుతుడొ జయంతుడేమొ
అంచునుతియించ పంచశకాంగకాంతి । వంచిత శ్రీచయండవై బరగితా
సంతతాశ్రితనీమజయంతిరామ । భూమిసురసార్వభౌమ సంపూర్ణకామ॥

35

- క. శతఘంటాశేఖన సం । ధితవిద్యానిపుణులై న తిరుపతి విద్వ
త్పతివేంకట కవిద్వార । క్షీతినున్నారటకువచ్చి జెప్పితిసన్నన్. 3౬
- చ. చివుకునభద్రప్రీతిడిగి శీఘ్రముగా నెదురేగియఘ్న పా
ద్యవసనగంధమాల్యముఖరార్చన లిచ్చివరాసనస్థితో
త్సవులుగజేసితత్కుశల తత్త్వముగన్గొని ధీలసత్సభా
నివసనమిష్టగోష్ఠి కృతనీతియలంకృతి సేయుచున్నెడన్. 3౭
- క. లేచి జొహారొనరించి మ । హాచతురవచోనిగుంభనానందగ న
ప్రాచుర్యముట్టిపడె న । భ్యాచార్యులమ్రాలమంత్రివరు డిట్లనియెన్. 3౮
- చ. ధరణిదివాకరాన్వయ సుధాజలరాశి శశాంకమూతున్ లీ
తిగుతుతి వేంకటేశ్వర సుధీంద్రులు మీదెసకేగుదెంచి నా
గరుదుగ వీరిరేపు సభకానతియిచ్చి శతావధాన శా
స్త్రురుచిగవైదుషింగనుము రామయనామ ధరామరాగ్రణీ. 3౯
- చ. సరసకకాకలాపపద సారవచోరచనాచమత్క్రియా
కరరుచిరాశయాదరణ కారణధీపరి పోషణక్రమా
మరగురుసన్నిభప్రచుర మానితశాస్త్రవిచక్షణాధ్యులీ
తిరుపతి వేంకటార్యుల నులింపగ నబ్బురమెట్టివారికిన్. ౪౦
- క. దొరకిటు సచివుండుఁబల్కెన్ । తిరుపతి వేంకట కవిప్రధితనామసుధీ
వరులభిముఖులై యనిరె । డైరగంగాతుంగభంగ దీపిత ఫణిలిన్. ౪౧
- సీ. శ్రేష్ఠతత్వార్థోపదేష్టతాకలనా వశిష్టార్య సమ్మతిఁ జెలగుకతన
అచలాత్మజోపర త్యామోదమేదురాదరసుఖాదృతిరీతిఁ బరగుకతన
రాజన్మహాభోగ రంజితానంతగ శ్రీరాజరాజాఖ్యఁ జెలగుకతన
ఖరదూషణాదిశీతౌవిభీషణ పోషణాత్మప్రవణ వృత్తి నలరుకతన
రాముడనవచ్చు నిను సుధీరమ్యనామ । కామినీకామ విక్రమోద్దామధామ
భూమశక్తిత్రయీ స్థేమపుషితసామ । ఆశ్రితావసనీమజయంతిరామ. ౪౨
- ఉ. వణితసూరశూరకవివందిపణాయిత సాగహీర దు
గ్ధాణవకీర్తి భాసురజయంతి ఖలాకరరామ కర్ణగో
కణకశూర్పకణఘటకణ నిరాసనదానశాస్త్ర సం
పూణమహోబలప్రచుర భూసురవృత్సరసీజబంభరా. ౪౩
- సీ. ఒకమాటువామధగోష్ఠాస్పదామృత స్వాదమృద్వీఫల పాకరీతి
ఒకసారివారీ స్థనోత్సేకకతినతాపములాంగలీఫల పాకకృత్తి

ఒకపారిసతిశరీ రోరుమాదవకన త్కదళికాఫలపాక విదితశయ్య
ఒకతూరినారీసముత్కటాపాంగ విభ్రాజన్మృదుల మిశ్రపాకయుక్తి
తతలతాకషణక్రియా దృతివిరాట । బాతనూభవరణరంగశాతచాప
ముక్తబాణపరంపరా వ్యక్తికవిత । రమ్యముగఁజెప్ప నేతుఁగో రామమూర్తి. ౪౪

క. ఈలీలజయంతికుల । శ్రీలశ్రీరామమూర్తి హృదయము హాహో
ద్వేలతఁ దిరుపతి వేంకట । ధీలాలితవచనరచన తృప్తింగూర్చె. ౪౫

గీ. అంత డిప్యూటి కలకటరై న రామ । మూర్తి దొరగారు కచెహరి పూర్తిపరచి
రేపుశతలేఖినీపద్యరీతిఁజూప । సభకుశలవిడి నిజనివాసమునకటిగె. ౪౬

ఉ. రాత్రివధూటిరేవెలుఁగురాయనిరాకకు నుబ్బివిస్ఫుర
ద్దాత్రము కుంకుమద్రవయుతం బొనరించి సరోజరాగర
త్నత్రిసరారుణాంశుక వృతాకృతిమండన మూనెనాగత
న్మితగభ స్తిర క్తరుచినిండె మహీగంగనాంతరంబులక. ౪౭

సీ. గగనతమాలద్రుగహనాపహృతి సమాయాతద్విజశోభనాక్రమించి
తాగకాలింగమూర్ధస్థాపితార్చనాయత సురాద్భుతకుందతతిహాసించి
భర్తాగమోల్ల సత్రాప్తచీస్తనద్వంద్వ ధవళచందనచర్చ నవఘళించి
మరుదీశ గృహిణీచికురబంధసంధిత స్ఫురిత బంధూక మంజరినిగీరి
మొదట సంధతమిస్రంబు పిదపతార । లవలపాండుర కామదియంతచంద్ర
మండలము దోచె వరుస నమండలోక । నందితానందకందళ కందమగుచు. ౪౮

ఉ. ఆనిశిరామమూర్తి విభుఁడొద్భుత మృష్టరసాన్నపాన సం
ధానమనః ప్రియుండయి వితానయుతాంచిత కాయమాన భృ
న్మానిత హేమనీరమయ మంజుచతుష్పద శాఖికాత్తఖ
ట్యానతనూనతల్ప కలనాంగసుఖంబమరించి యంతటక. ౪౯

సీ. ప్రియవధూకర సమర్పితలవంగైలాసు రభిళతాంబూల చర్వణమువలన
ప్రాణప్రియాశయాజ్ఞావిలేపితసితాభ సారంగమదగంధ చర్చవలన
జీవితేశీకృతా శ్లేషబంధనపాద సంవాహముఖికామ సరణివలన
ధర్మపత్నీవక్త్రతలసరన్మధుసుధా మృదుమధురాలాప పదవివలన
పరవశానందపాత్రుడై పరమపురుషు । నై జహృత్పితగతు జేయురాజమోగి
సుఖసమాధిసమాన సుఖాప్తి జెందె । రమ్యకేళిజయంతి శ్రీరామమాళి. ౫౦

గీ. ఇనుఁడుతాఁగావున సమస్తజనమురంజ । నంబొనర్పఁగననురాగమంబరమున
ప్రబ్బి కొనఁజేసెనోనాగఁ బ్రాతరరుణ । రేఖలుదయించెల్లబాచి గరిష్ట మహిమ.

క. తమపలుకులు శ్రౌతారం । భమునకు పాణినికి నమరపాలునిగుప్త
త్వమునకు మూలములంచునొ । గుమిఁగొనిగ్రామములకోళ్ళు గూసెఁదిధంగిన్.

క. దినసతి తననాధునితోఁ । ఘనకందుక కేళిసల్ప గగనముపైవై
చిన కెంపుల బంతియన । న్వనరుహసఖుడుదయశైల వసతిందోచెన్. ౫౩

చ. తటుకునపొంచి యొండొరుల తాలుములెంచి శ్రమంబుడించి స
ఘటిత పతత్రయుగ్మ దశగాంచి వ్యవాయ కళాకలాపలం
పటహృదయంబులెంచి యెడబాయని కూర్మిదలంచి లీలనొ
క్కటఁదగుకోకదంపతులు గాటపుకూటువలొందె నత్తటిన్. ౫౪

క. ఈలీల వేగుతరిచతు । రాలాపధురీణమాగధాశీనులివా
క్కోలాహలములనిట్టుల । శీలాత్మునాముకీర్తి సేయఁగనయ్యెన్. ౫౫

సీ. శీలయుక్తాచార కాళికారాజ్ఞస్ఫార పాలితాశ్రితవార మేలుకొనుము
జాలాత్మ కవిదూర శైలరాట్సుమధీర శ్రీలాలితాకార మేలుకొనుము
హేళిప్రభోదార కేళికళాధార చాళీస్థసుమభార మేలుకొనుము
ధీలోలసువిచార మాలిన్యజనమార తాలాంకనిభసార మేలుకొనుము
భూలతాంగీమనోహర మేలుకొనుము । కాలకలనాఘనవిశాల మేలుకొనుము —
చాలనోద్యోల కేంభోశ మేలుకొనుము । పాలనాధుర్యరామార్య మేలుకొనుము.

క. అని వందిమాగధులు ఘన । నినదనిభధ్వనులనుతులు నెలకొల్పిన మే
ల్కొనియెం జయంతికులపా । వనుఁడగు శ్రీరామమూర్తి ప్రాతర్వేళన్. ౫౬

ఉ. కాల్యకలాపమున్నెఱపి కస్తురిబొట్టిడి గంధలేపనా
మూల్యపటీచిరత్న మణి భూషణముల్లరియించి మల్లికా
మూల్యనిబద్ధకుంతలనమన్మకుటప్రియుడై యమాత్య వా
గ్మూల్య శతావధాన సుకళాపరిశీలనసేయువేడుకన్. ౫౭

క. నిండినతమిఁబాడబకుల । మండననత సకలలోక మానితరామా
ఖండలుడుగండగతమణి । కుండలరుచిపాలియగుచు కూర్చున్న తటిన్. ౫౮

మ. సవిధతోణితురంగ సాదిజవనాశ్వశ్రేష్ఠముందెచ్చి రాం
కవపల్యంకము కెంపుటంకలును వక్త్రప్రాంత పట్టంబు దా
రవసుప్రోతఖలీనకింకిణులు సారప్రాధిమంగూర్చి భూ
దివి జాగ్రీయునిమ్రోలనిల్పి చెలగఁదృక్పర్వపూర్వంబుగన్. ౬౦

సీ. తలతలమించు క్రొందెలివల్వకటిఁ గట్టిరవలయొంటీలు పెంజెవులఁబెట్టి
లలిజరీగలసాలువలెవాటుసమకట్టి కలువపూసరులు రొమ్మలఁబెట్టి

తలుకుపొంబెత్తము త్కలిక మైచేపట్టి మలినమానవుల నవ్వలకునెట్టి
వెలపడంతుకల యాటలుజూడ తమిఁబట్టివలయితాఖిల యాచకులనుదొట్టి
కలితకవిపద్యముల కూర్చి వెలయముట్టి । చలితకార్యార్థిజనహాలాహాలికజాట్టి
జెలగురేవంతురేవనం కెలులమెట్టి । తలపుతమి నెక్కె తేజి నవ్వలఁతిజెట్టి॥ ౬౧

ఉ. తమ్మటగోముఖానక మృదంగము లెల్లడమ్రోయపార్శ్వ భూ
సమ్మతవంది మాగధులు సన్నుతిసేయ భటాశ్వదంతి నా
దమ్ములుడాయవారవనితా జనము ల్నటనంబుసేయ స
త్సమ్మదరీతిరామ వసుధామరమాళి హయాధిరూఢుడై. ౬౨

క. సభకు నివచ్చేయగనగ । రభృశశ్రీవీధి రామరాయవిభుని యా
రభటిగభీరతవంది । ప్రభుఁడొకఁడీరీతి వినయపరత నులింఁచెన్. ౬౩

సీ. దుష్టదస్యునివారణేష్టభావపరాకు భావభూశతతను ప్రభపరాకు
ప్రభరితాఖిలశిష్ట పటలధర్మపరాకు ధర్మరాట్జయనీతి ధరపరాకు
ధరసుతావరపదద్వయసేవన పరాకు వననిధానగభీర ఘనపరాకు
ఘనపద్మాయనయశో ధనసంగ్రహ పరాకు గ్రహరాట్జయమహాః ప్రకరపరాకు
కరణలేఖన పరిశుద్ధికర పరాకు । కరగతాధీశముద్రికాధర పరాకు
ధరణిసురగోత్ర మండనాకర పరాకు । కరనిభసరోజరామధీవర పరాకు. ౬౪

మ. మహితప్రేమజయంతివంశ భవరామాత్మద్యశః పాండురు
క్విహితంబైన ధరిత్రిశంభుడు గిరిన్విష్టుండు దుగ్ధాంబుధిన్
ద్రుహిణుండంచను గాంచలేక హరుడద్రుల్లాల్చె ఫాలాగ్ని న
న్యహముందక్రము జిల్కసాగ హరిసర్వాంభోధుల న్కంజజం
డహహాక్షీరవిమిశ్రనీరమిడె సర్వాండోద్భవశ్రేణికిన్. ౬౫

ఉ. చూపులపద్మరాగములు నూత్తులముత్యము లోష్టశోణ రు
క్మాపదురుప్రవాళములు వాలవినీలము లంగహేమముం
స్థాపితపాణిపాదనఖదంతు రహీరము లశ్మగర్భము
ద్రాపటు తల్జయంతికుల రామమణీమయ రూపనీకగున్. ౬౬

సీ. నీదానగరిమతో వాదుపూనఁగలేక కామధేనువు వెల్లికలబరుండె
నీవిత్తిర్ణికిసాటి చేవనొందక కల్పతరువు మ్రాన్పడియగోచరతనుండె
నీయుదారతతోటి చేయిసాచఁగలేక చింతామణి కఠోరశీలమొందె
నీత్యాగమనకోడి వ్యత్యాసమైమేఘ మరచి వెల్వెలబారి బరచుచుండె

నీదువిశ్రాణనము పద్మినీ ప్రియాత్మ । జనకు హీనార్థదినదాన సుఖమొసంగె
సహవానిన్నెంచ దరమె జయంతివంశ । నీరనిధిసోమశ్రీరామ నిత్యకామ. ౬౭

క. ఈరీతి మాగధుండు । చేర్రావంబున నుతిప్రచారముసలుప
నారాజన్మదనశతో । దారతనుభ్రమిత సకలతరుణీచయుడై॥ ౬౮

ఉ. అంతటరామమూర్తి నగరాంతరవీధుల నాత్మవాహ మ
త్యంతరయంబునం బరపిదాఁజనుదేరఁగ నార్యమిత్ర సా
మంతభటాదికుల్గొలువ మంగళ తూర్యములొప్పభోగి నీ
కాంతలు నాట్యమాడ పురకాంచన సౌధగవాక్షరంద్రసం
క్రాంతనిరీక్షులై జనిరి రామలురామునిఁ గాంచువేడుకన్. ౬౯

క. అక్షతసుమలాజవిమి । శ్రాక్షీణకరాంబుజముల రామవిభుశిరః
ప్రక్షిప్తములుగ నేసలు । ప్రోక్షించిరి రాజవీధి పురికంజాక్షుల్. ౭౦

చ. ఒకచెలి రామమూర్తిఁగను నుత్సుకవృత్తిదలిర్పజాల మ
ధ్యకలిత దృష్టియై నడచునప్పుడు వీడిననీవికట్టక
స్వకటతరాత్మనాభిగత భర్మవిభూషణ కాంతిసంవృత
స్వకరముచేత దంశుకము బట్టుకొనెన్నిటచుండి యత్తటిన్. ౭౧

క. చెలియొకతె రామవిభుగో । య్కలు వ్రాపంజూడ సగముగ్రుచ్చినరశన
న్నిలిపి పదాంగుప్తసము । జ్వలమాత్రంబంఘ్రివేల జాలముజేరెన్. ౭౨

ఉ. దక్షిణనేత్రమంజనము దార్చెడునంతన రామభూసురా
ధ్యక్షునిరాకవిన్నదయి తామరసాక్షియొకతుల్లేచి వా
మాక్షిని కజ్జలంబిడక హస్తమునందు శలాకగూర్చి సా
పేక్షతవిభ్రమాత్మయయి యేగెగవాక్ష సమీపభూమికిన్. ౭౩

చ. అపుడొక చానరామ వసుధామరురాకడ విన్నతొరయ
స్థపుటితపాదవేగయయి జాలసమీపము జేరునంతలో
విపులశిరోజబంధనము వీడిప్రసూనసరంబుజారి న
న్నిపుణతకేల బట్టియు గణించదు ముద్వగవేణినయ్యెడన్. ౭౪

క. ఈరీతి నారులాత్మ వి । చారంబులుమరచి రామసరసులజూడం
గోరుచుకుసుమాక్షతలా । జారచితోక్షణము నేసిరందరొక మొగిన్. ౭౫

మ. అపుడారామయ రామభూసురకుల ప్రాశ్నీండు రధ్యావినో
దపరీక్షాదరణీయమోద మిగూర్తన్వేగ మాజేటి గో

త్రపయోరాశి శశాంక వైశ్యకులజోద్యన్నామ శ్రీరామ సౌ
ధపదప్రాంచిత తత్సభాస్థలము మోదస్ఫూర్తితోఁజేరఁగన్.

2౬

సీ. మృదులకౌశేయకాస్పద పదద్విపదాసనాసీన విద్యద్విభాసురంబు
తతవితానప్రాతతతతతద్రసఘటిదీపభాజన సముద్దీపితంబు
సభికహస్తస్థలీ నిభృతవిలేఖినీ సాక్షురపత్రికా భీక్షితంబు
తత్సంసదీక్షణాగ్ధాయాతపురమత్య కలకల ధ్వనిసమాకులతలంబు
కాలయంత్ర విచిత్రపటాలవాల । సుకరముకురాభిమర్శక ప్రకటకుడ్య
కలితమణిపుత్రికా కుట్టిమలలితంబు । మానితానూనతత్సభాస్థానమెనయు. 22

క. ఇంతకుపూర్వమే రామయ । పంతులుగారుదితమోద పరవశుడైనా
చెంతకొక భటునిచేనా । మంత్రణపత్రికయుదారమతిఁ బంపంగన్. 2౮

గీ. ఏతదీక్షణకాతుకప్రీతి సభకు । నేనునాసోదరుండేగుతోనరామ
మూర్తిశతలేఖినీ కళాస్ఫూర్తియరయ । గాద్వితీయాధిక్యతియిచ్చి గారవించె.

క. తరువాత సభకులాసుం । దరజితకందర్పురామ నాథునివినుతి
స్ఫురితగభీరసనీరా । భరవాటోపమున పొగడ పాల్పడిరిట్లున్. ౩౦

చ. తెలుగు కవిత్వమివ్వసుమతీ పతియై దగుకృష్ణదేవరా
యలసమయంబునం బొలిచి యత్యభివృద్ధివహించె నిష్పడు
త్కలికజయింతిరామ విభుకాలమునందు ప్రమక్రమావనో
జ్వలబలమైయెసంగుననసందియమున్న దె యెన్నిచూచినన్. ౩౧

సీ. జయసాంబపదకుశే శయలోలహృద్భృంగ జయనీతిపథదక్ష సభ్యసంగ
జయదుష్టమదతమ స్మయభంగమార్తాండ జయనిరంతరదాన సారశౌండ
జయయమూల్యసువర్న మయభూషణోదార జయతనూసుషమావిజయితమార
జయనయపాలనా శయసంపదభీరామ జయవిక్రమావృతో చ్ఛాయధామ
జయజయంతికులక్షీర జలధిసోమ । జయమనీషిప్రసంసిత స్ఫారనామ
జయకఠోరోగ్ర కలుషసంచయవిరామ । జయమహోద్దామ శ్రీరామసత్యకామ॥

చ. కరకరమంచుపత్రముల గాటపులేఖిని వ్రాయయాచకో
త్కరములుడాయతస్కర నికాయమురోయ విచారణాచణ
స్ఫురణవిధేయవాది జనముల్ను తిసేయకచీరిసేయునీ
సరసతనెంచశక్యమే లసద్గుణరామ యరామధీవరా॥

౩౩

—* దండుకం *—

జయజయ- జయంతికుల క్షీరపాథోధి రాకానిశానాథ చంచద్వజాగాధ- తత్వ
స్ఫురదోద్భ- శ్రీరామమూర్తి- కృపాస్ఫూర్తి- న్యాయాయనోద్వర్తి నిర్ధూతదీనా
ర్తి- భూదేవతాచక్రవర్తి- శరన్నీర భృద్ధీరడిండిర కర్పూరనీహార హారాభకీర్తి-
లసద్దానరేఖా నిరాసామరత్నాజ చింతామన్యకామ ధుక్షీరవారాశిహేలా- ప్రజ్ఞాపాలభే
లా- శుభాధారశీలా- సువర్ణాంకచేలా- సుగంధిప్రసూనాఘ్రమాలా- రయోత్తాల ధారా
శధారాసముద్వేలకేంఘోళ- నీరూపు కోటిస్మరాకారతంజూపు- నీయంజలం దమ్ముకం
దమ్మి చందమ్ములంబాపు- మీగాళ్ళు తాబేళ్ళమేల్కాపు- జంఘల్ని సంగంబులనేపు
నూరుల్క- శ్రీస్థితింజూపు- గాంగేయసూత్రద్వయ ప్రోతసూక్ష్మవల్గ్నంబు కంఠీరవో
ద్విగ్నదంబై దగుంచక్రహాసన్నితంబంబు నిర్వక్రమైయొప్పు- రత్నారరోదార హారా
వళిస్ఫార విస్తారవక్షంబు లక్ష్మీనివాసంబనామీరు- తారానఖిస్థిత- శోణప్రవాళ ప్రభా
ఖ్యాత- హస్తద్వయద్యోత శస్త్రక్రియంగ్రాలు- రాజన్మృణాళజ్వల ద్వాహుయుగ్మం
బు- శంఖాభకంఠంబు- హీరస్ఫురద్దంతము- ల్పింబికాడంబరోష్ఠంబు- లంభోజపత్రాభ
నేత్రంబు లానంగబాణాసనోల్లాస కృద్రూభయుగం బంబుజారాతి బింబోల్ల సద్వక్త్ర
మాస్యాజ్జమాధ్వీర సాస్వాదనాయాత భృంగాళిరేఖా సమశ్మశ్కువు ల్నాసికాధూత చాం
పేయసంపత్తి- శ్రీకారశోభాభృతిశోత్రము- ల్నీలశీలప్రభా వాలముల్మేలు గొల్పంగ
లీలాసముద్భూత భూలోకదేవేంద్రుడంచెన్న శీమాత్రయింద్వద్ నాజ్ఞానుసారంబుగా
పాలనం బంచితవ్యాప్తిగావింపుచుం దువ్వుశీతాదృతి నిశ్చరత్నాక్రియారీతి కృష్ణావతారం
బనం ముద్రికాధీన నీతిప్రధానూన సచ్చాసనంబెల్ల చెల్లింపుచుం జారునారీమణిల్లారు
డంచు న్నభాస్తారులెల్ల న్ననాశీరుడంచు న్నధీరాజబృందంబు మందారమంచు న్మహా
వైరులంభోజ బాణారియంచున్ ధరంగల్గువీరు ల్కుమారుండటంచు న్నినుంబేమ గొం
డాడగా నాంధ్రభోజుండనం దెల్లకబ్బంబులెన్నేని గైకొంచుపెన్మన్న నంజేసి నిత్యో
న్నతిండాసి వాసింబ్రకాసింపగాజేసి యంహూలతల్ గోసి ధీరాత్ములండాసి భాసించితొ
నీసభంగూర్చి నిప్పండితశ్రేష్ఠులంజేర్చి క్షేతద్వినోదంబుదర్శింప మమ్మందరందార్చి య
గ్రాసనస్వీకృతింబేర్చి నైపుణ్యతంగూర్చి వేంచేసినారిందు సంకేహమున్ గానమో ధారు
ణ్యదేవ సోమావిపశ్చిల్లలామా సదాధారనీమా శ్రితాళిస్వరారామ రామాభిరామా హిర
ణ్యాచలస్థేమ- సంపూర్ణ కామా- మహానందధామా- దయాభూమ- భూమానినీపాలనో
ద్దామ- మల్లీప్రసూనస్ఫురద్దామశ్రీరామ- రామానమస్తే నమస్తే నమస్తే నమోస్తు. ౮౪

క॥ సభికులిటురామమూర్తి । ప్రభునిన్ను తి సేయఁగ । తిరుపతివేంకటాధి

విభులు శతలేఖినీప । ద్యభృశ శ్రీకాశలముజూపఁ దలఁచినిలిచినన్ ॥

౮౫

ఉ. కొందరువృత్తతత్వములఁ గొందరుపద్యముల స్వమస్యలం
గొందరుద్యూతరీతి మరికొందరులెక్కల నిష్టగోష్ఠిచే.
గొందరుశ్లోకగీతముల కోర్కులుదెల్పుచు సభ్యులందరా
నందముతోవచించిరదనం గవినాయకు నర్మనూతులక.

క. ఎవరెద్దికోరిననువా । రివరాభీష్టంబుకొలది రీతిసరసపా
కవిధికయొక్కొకచరణము । కవివరుడందరకుపూర్తి గావించెవెనక॥ ౮౬

ఉ. ఆచతురత్వ మారసికతాంచిత వృత్తపదావగాహన
శ్రీచణరీతియా సభికబృందసమీరిత పద్యపూరణా
నూచితపాకమా మృదులనూక్తివిలాసము లెన్నబ్రహ్మకా
నాచతురాస్యవేంకట మహాతిరుపత్యవధానులంధరక.

సీ. నవసమస్యాపూరణాసమాయాత దేవాచార్యులై న గీష్పతులువీరె
మృదులసమ్మదరసా స్వదపదకల్పనా చతురాశ్యులై న వాక్పతులువీరె
శాబ్దతెగ్గది శాస్త్రప్రచారవిభూతి క్షితిదోచుపార్వతీ పతులువీరె
తతసహస్రముఖాభి హితకళావృష్టి సంగతిమహీగత భోగిపతులువీరె
అనుచుతత్సభ్యులెన్న పద్యములకూర్పు । తద్వచోకణానము సమాధానమెవరి
కరుకపడకుండ వేంకటతిరుపతిబుధ । వరులుశతలేఖినీ సభ మెరసిరపుడు॥ ౮౭

క. నేనును మత్రియసోదరు । డై నీతికళాకలాపు డగుసోమసమా
ఖ్యానుడు కొన్ని సమస్యల । హీనమతిస్సభికులెన్న నిచ్చినయంతక॥ ౮౮

గీ. వరదివాకరకుల దుగ్ధవాధికచంద్రు । లై నతిరుపతివేంకటేశ కాఖ్యకవులు
తత్సమస్యాభిపూరణ త్వమునముదిత । హృదయులై యవలీలఁ జరించెరెలమి॥ ౮౯

మ. అతులానందముతో జయంతికులరామాధీశు డప్పండితా
ప్రతిమశ్రీకవితావిలాస రచనా ప్రాగల్భ్యతాతుర్య స
మ్మతపూతప్రతిభావిశేషమునకు న్మందేతరాహ్లాదసం
గతుడై నకగని యిట్లుబల్కె సురగంగాతుంగ భంగార్భటిక॥ ౯౦

క. గోపాలకృష్ణనామసు । ధీపరివృథవేంకటేశ తిరుపతికవుల
న్నీ పృథివింబోల్పంగా । నేపురుషులకైన జెల్లునేయనియెదమి॥ ౯౧

క. ఈవిధిరామప్రభుడు క । భావిదితశతావధాన లాతితవిద్యా
శ్రీవైదుషిచేజొక్కుచు । భావించె స్వరమహామణ పదవిమ్పాద్రిక॥ ౯౨

గీ. సభికవరులంత వేంకటేశ్వరతిరుపతి | బుధులయసమానవైదుషి బొగడిరవల
రాగరేఖాసమేత సంధ్యాగరిష్ట | వారుణ్యకాష్టరవియస్తమైరహించె || ౯౧

క. అపుడజ్జయంతి రామా | ధిపుడంతట సభకుదృఢమతిస్సెలవిడి ధీ
రపరీవుతుడై గృహమున | కపరిమితానందుడగుచు నరిగె యధేచ్ఛక. ౯౬

క. దొరగాగంతట మరునా | డరుణోదయవేళ పండితాగ్రేసరుల
తిరుపతి వేంకటబుధుల | న్వరసమబిరుపించిగోష్ఠి సల్పుచు వేడ్కక. ౯౭

సీ. జాజికైలాఫల స్వాదుపూగలవంగ మేళకర్పూర తాంబూల మొకటి
కస్తూరికుంకుమా గరుసంకుమదపంక సంధానచందన చషక మొకటి
కనకనీరవిచిత్ర కాసుంభకామూల్య కాశేయపరిధానకయుగ మొకటి
శతయుతైకసహస్ర తతరూపికామిశ్రద్రత్న భూషణరమ్య రాశియొకటి
పసిడి పశ్చెరమందుంచి కుసుమబాణ | మోహనాకారుడగు రామమూర్తిగారు
పదనతుండయి వేంకటేశ్వర తిరుపతి | కవుల కుపహార మొసగె నుత్సవ మెలర్ప.

గీ. పొందుపడమంచి గందంపు పూతబూసి | లీలమైకప్పురంపు తాంబూలమొసగి
దిట్టమగుపట్టుపుట్టంబు గట్టనిచ్చి | సుకవులకునిట్లు పారితోషక మొసంగి. ౯౯

గీ. శ్రీజయంతి కులాబ్ధివరిష్ణుడగుచు | లీలజనరలు డిప్టీ కలెక్టరగుచు
రామయామాత్యసుతుడైనరామమూర్తి | దొరవరానందహృదయుడైబరగుచుండె.

క. శ్రీకలిత గుంటుపల్లి కు | లాకరగోపాల కృష్ణయాభ్యుకవివరుం
డికధరచించె నానై | శాకరతారార్కమగుచు నలరుంగాతక. ౧౦౦

గీ. వహ్నిదృగ్వసుశశికాలివాహనప్ల | వాబ్బకుచి కుక్లదశమిహిమాంకువాస
రమునమల్లేశ్వరకృపపూర్ణమయి నీచ | మత్కృతినిదానమనుగ్రంథమణిబాసంగె.

—* ఆశ్వాసాంత్యము. *—

చ. అతులజయంతివంశ కలకాంబుధిపూర్ణ శశాంక శాంకరీ
పతిచరణారవిందమధుపక్రమ చిత్తవిరాజరాజ సం
గత మహితాధికార పదగౌరవముద్రిత పత్రపత్ర స
మ్మత కుచభామినీమదన మానితరామయ శామధీవరా. ౧౦౩

మానినీ వృత్తం. పరమదయాకరదుహృద భీకరపల్లవ రుక్మర బంధుభరా
సరసిజలోచన పాపవిమోచన సమ్మదసూచన సత్యఘనా

సురుచిరభాషణ మూఖవిశోషణ సూరివిభూషణ సౌఖ్యచణా
స్ఫురదురురామయ నామకళామయ సూన్యతభూమయశస్సమయా.

క. వరనరసారావుపుర । స్ఫురితసువణామయ సౌధశోభన సీతా
వరపదబంభగహృదయా । భరణా శ్రీరామమూర్తి పావనకీర్తి. ౧౦౫

గద్య॥ ఇతి శ్రీసదాశివ కరుణా సమాసాదిత సరసకవితాధారేయ నందవరీక కుల
క్షీరపారావారాత్రేయ గుంటుపల్లె కోటిలింగామాత్యతనయ సుధీవిధేయ
గోపాలకృష్ణ నామధేయ ప్రణీతంబయిన చమత్కార నిదానం
బను మహా ప్రబంధంబునం దేకాశ్వాసంబును, సర్వంబును
సంపూర్ణము.

Andhra Devi. Bhagavatham.

౧. పండిత దాను శ్రీరామామాత్య విరచితము. ౨. మృదు
మధుర శైలితో వ్రాయబడి ౧౨౦౦ పుటలును ౧౦,౦౦౦ పద్యములు
గలిగి గిట్టులక్షరములతో నిండుకాలికోబైండు చేసినది. ౩. సమస్త
పురాణములయందుండు కథలును సంగ్రహముగాగాని సవిస్తరముగా
గాని దీనియందు గలవు. ౪. శైవ, వైష్ణవ, గాణపత్య, సౌర, కాపాలి
కాది సర్వమతములవారికి ననుకూలము. ౫. ధర్మములు, మంత్ర
శాస్త్రములలోని ముఖ్యాంశములు, గాయత్రియొక్క మహిమమును
సమస్తదేవతా స్తోత్రారాధనాదులు గలవు. ౬. తులసీ సావిత్రి మన

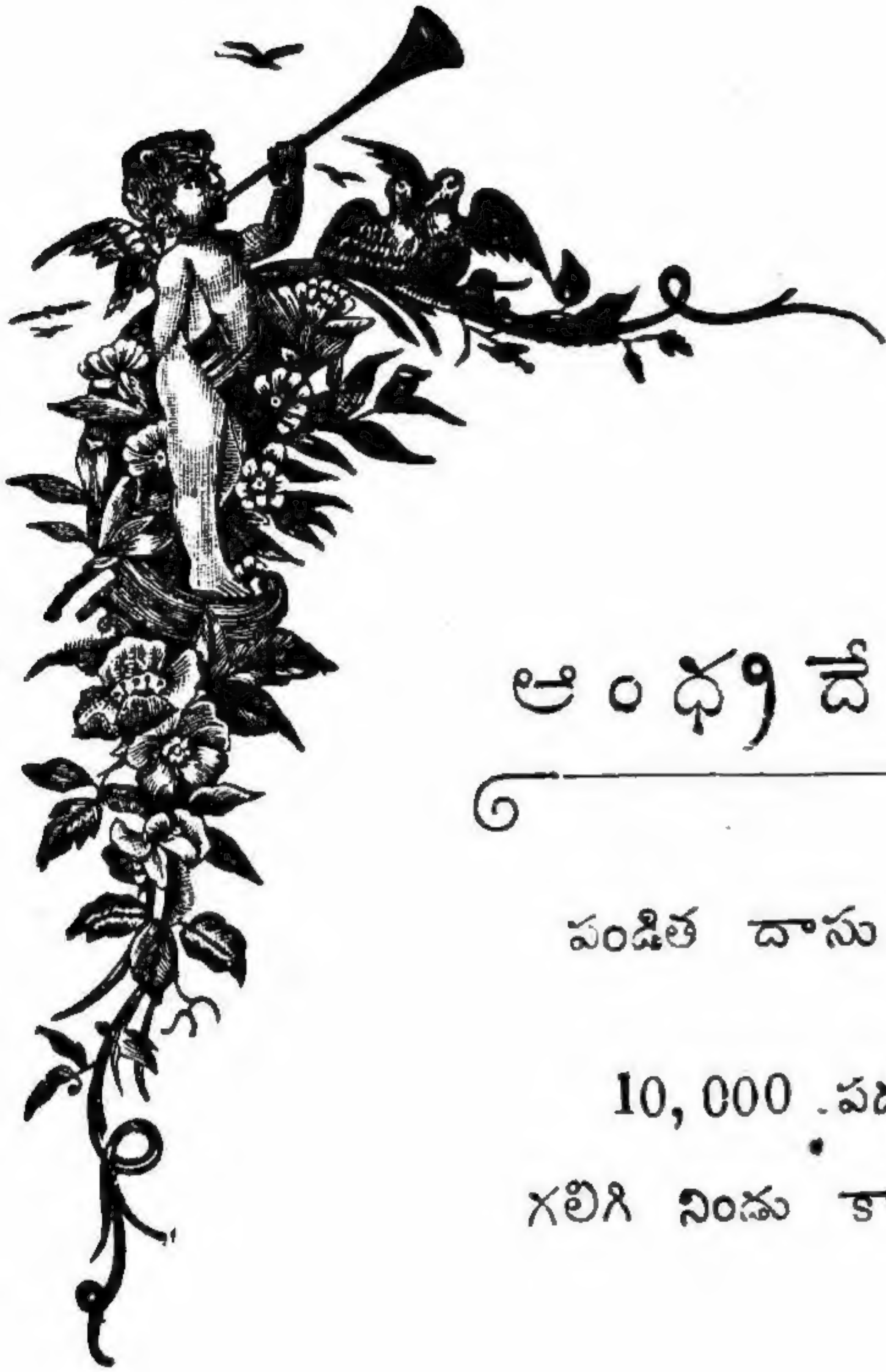
సాదిశ క్తులకథ లనేకములు గలవు. 2. పాఠశాలలో నుపయోగించు
కొనదగిన యుపాఖ్యానములు చాలాగలవు. ౩. నాటకములుఁగాఁ
జేసుకొని రసోద్బోధకముగా నుపయోగించుకొనదగిన కథలు గలవు.
౪. సంస్కార పద్ధతుల నవలంబించువానికిని అద్వైతాది మహాసిద్ధాంత
ములను తెలుసుకొన నిశ్చయించువానికిని బాగుగా నుపకరించును
గం. అక్కడనక్కడ శృంగార రసోద్బోధకములగు చరిత్రములును గ
లవు. ౧౧. ఏవిషయముననై న సందేహము కలిగినప్పుడు ధర్మ శాస్త్ర,
మంత్ర శాస్త్ర, కర్మ శాస్త్ర, వేదాంత శాస్త్రముల విషయములో
చాలాసంగతులు దీనివలనపరిష్కరించుకొనవచ్చును. ౧౨. ఈగ్రంథము
ఇహపర సాధకమని పెద్దలు పరిగణించియున్నారు.

ఇది మిక్కిలి గొప్పపుస్తకమైనను దీనివెల మిక్కిలి సులభముగా
నున్నదని గ్రంథము చూచినవారు తెలుసుకొనవచ్చును.

వెల ప్రతి ౧కి రు 4-0-0. పోస్టుఖర్చులు కొనువారేభరించవలెను.

 ఈ గ్రంథము బెజవాడ వాణి ముద్రాక్షరశాలలో దొరుకును.

ఆంధ్ర దేవీభాగవతము.

పండిత దాసు శ్రీరామ విరచితము.

10,000 పద్యములు, 1,200 పుటలు
గలిగి నిండు కాలికో బైండు చేసినది.

వెల రు 4-0.0 లు

పోస్టుఖర్చులు వేరు.

బెజవాడ వాణీ ముద్రాక్షరశాలలో దొరుకును.

